

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 25 - 22

Podgorica, 29. novembar 2022. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić**, postupajući po pritužbi **Građanske inicijative "21. maj"** provjerio je postupanje **policijskih službenika Centra bezbjednosti Nikšić** i usvojio je, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, koja uključuje i javna oglašavanja Uprave policije, i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Građanska inicijativa "21. maj" dostavila je Savjetu za građansku kontrolu rada policije pismo koju je ovaj društveni i nadstranački pokret građana i građanki Crne Gore uputio predsjedniku Vlade Crne Gore Dritanu Abazoviću i ministrima unutrašnjih poslova i prosvjete Filipu Adžiću i Miomiru Vojinoviću zahtijevajući od njih da u svim sredinama insistiraju na unapređenju odgovornosti i izdaju jasne instrukcije da je na školskim autoritetima i centrima/odjeljenjima bezbjednosti odgovornost da proslava za sve maturante i maturantkinje protekne srećno i bezbjedno..
2. Čelnici ovog pokreta u Nikšiću, Budvi, Cetinju i Podgorici Andro Martinović, prof.dr Rade Ratković, Nikola Belada i mr Aleksandar Saša Zeković uputili su najoštrij protest Vladi zbog saopštenja Uprave policije od 8. juna 2022. godine povodom ozbiljnog incidenta koji se dogodio u Nikšiću a u kojem nedostaju ključni elementi što ukazuje na postojanje namjere da se prikriju važne činjenice i izbjegne odgovornost. O tome pogledati ovdje: <https://www.vijesti.me/vijesti/crna-hronika/607889/u-niksicu-uhapsen-maloljetnik-zbog-sumnje-da-je-nozem-napao-dvije-osobe>. Na osnovu saopštenja Uprave policije ne može se saznati da se tuča mladića u Nikšiću dogodila tokom (polu)mature proslave u svadbenom salonu pa je više nego prepoznatljiva namjera da se prikrije suštinska pozadina problema - odgovornost onih koji su organizovali (polu)maturu proslavu kao i izostanak preventivnih aktivnosti policije.
3. GI "21. maj" zahtijevala je od ministra unutrašnjih poslova da razmotri odgovornost osoba koje su se naredile i koje su odobrile sadržaj navedenog saopštenja uz preporuku da se iste na dalje isključe iz aktivnosti komunikacije Uprave policije sa javnošću.
4. Proslava (polu)mature više škola, tvrde u "21.maju", pratila je neblagovremena i neadekvatna reakcija policije. Propusti CB Nikšić i organizatora proslave su brojni.

Škole su elektronskom poštom, blagovremeno, obavijestile Centar bezbjednosti (CB) Nikšić o mjestu, vremenu i organizaciji proslave. Od Policije je traženo da obezbijede događaj proslave i prisustvo saobraćajne policije na prilaznim putevima. Informacije koje posjedujemo su zabrinjavajuće i ukazuju da niko u CB Nikšić nije provjerio i pročitao pristiglu poštu, saopštili su iz čelnici Pokreta "21. maj". Još veći propust je taj što CB Nikšić u komunikaciji sa školama u gradu nije ni samoinicijativno preduzeo mjere iz svoje nadležnosti posebno imajući u vidu nespornu činjenicu da je policija bila dužna da preventivno obezbijedi proslavu (polu)mature. Dosadašnja praksa je bila da se obezbijedi i reguliše saobraćaj na toj lokaciji gdje se organizuje proslava, kao i da se osigura povećano prisustvo uniformisanih i službenika policije u civilu u cilju sprječavanja pojedinačnih incidenata, vršnjačkog nasilja i drugih oblika maloljetničke delikvencije. Ovog puta sve to je izostalo.

5. Čelnici GI "21. maj" smatraju da je jedna patrola (koja je regulisala saobraćaj) bila nedovoljna za obezbjeđenje javnog reda i mira same manifestacije i za regulisanje saobraćaja.
6. Očevidci tvrde da je tuča između dvije veće grupe mladića/učenika trajala duže od 15 minuta, da policije nije bilo ni u blizini a da su policijski službenici na lice mjesta događaja stigli tek nakon upotrebe noža i ranjavanja dvije osobe. Tokom tuče učenika magistrala je bila blokirana, saopštili su iz "21. maj"-a. Učesnici tuče su navodno od ranije u konfliktu i izloženi međusobnom vršnjačkom nasilju zbog čega su do izražaja naročito trebale doći preventivne aktivnosti policije.
7. Iz GI "21. maj" pitali su zašto je u interesu Vlade Crne Gore i Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova da se prikriva bilo koja informacija koja se odnosi na zajedničku proslavu (polu)mature a koju su nažalost obilježili ozbiljni incidenti - tuča, ranjavanje i pokušaj ubistva. Zašto javno nije saopšteno koje su sve škole učestvovala u zajedničkoj organizaciji proslave, zašto se krije identitet direktora javnih ustanova koji su takođe sa policijom bili dužni osigurati bezbjedno i zakonito održavanje proslave, zašto se ne saopšti koje je konkretne aktivnosti preduzeo vlasnik objekta u kojem je organizovana zajednička proslava, zašto javno nije saopšteno da li je pregledan video nadzor u objektu u kojem je organizovana proslava, zašto javno nije saopšteno ko je kontaktirao i na koji način policiju - da li su to uradili direktori škola i koje tačno škole, da li su to učinili profesori ili vlasnik objekta u kojem se održavala proslava.
8. Iz GI "21. maj" su saopštili u obraćanju Vladi Crne Gore i Savjetu za građansku kontrolu rada policije da Uprava policija do danas nije saopštila ni jednu riječ o tome kako je pristupila obezbjeđenju proslave, zašto nije kreiran plan postupanja policije i da li je održan sastanak CB Nikšić sa direktorima škola koji prati zapisnik sa tog sastanka u kojem su precizirane obaveze svih - nastavnog osoblja, direktora škola i same policije.
9. Čelnici GI "21. maj" Martinović, Ratković, Belada i Zeković, su uvjereni da se na dati način zataškava odgovornost kako u CB Nikšić tako i autoriteta u školama koje su učestvovala u zajedničkoj proslavi. "Uvjereni smo da niko od vas ne prihvata pristup da bilo koga treba osloboditi odgovornosti samo zbog činjenice da je učestvovao ili aktivno podupirao litije" saopštili su iz ove nevladine građanske organizacije.
10. Iz ove organizacije su ocijenili da je postupanje Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije MUP i Savjeta za građansku kontrolu rada policije u odnosu na ovaj događaj neophodno posebno zato što su policijski službenici ovlašćeni da preduzmu odgovarajuće operativno preventivne mjere koje podrazumijevaju i proaktivno

djelovanje policije kako bi učeničko slavlje proteklo u najboljem redu. Oni su pozvali Savjet da naloži dodatne provjere i preduzme, u okvirima svoje nadležnosti, na nivou cijele zemlje, dodatne aktivnosti kako bi se se u budućnosti učeničke proslave i drugi događaji planirali i organizovali uz pojačanu pažnju za bezbjednost svih.

11. GI "21. Maj" dostavila je Savjetu i integralno saopštenje Uprave policije koja je reagovala na javno oglašavanje čelnika ovog društvenog i nadstranačkog pokreta. Savjet se sa punom pažnjom upoznao sa predmetnim tekstom.
12. Pobjedi su povodom dopisa funkcionera GI „21. maj“ iz Uprave policije odgovorili da je polumatursko veče učenika dvije osnovne škole – „Milija Nikčević“ i „Dušan Bojović“ održano u restoranu „Ekskluziv“ u Nikšiću, te da su obavještenje o proslavi iz jedne od tih škola mejlom dobili 6. juna u 13.04 časova. Napominju i kako su od škole „Milija Nikčević“ samo obaviješteni o polumaturskoj svečanosti, odnosno da to nije bila „prijava skupa u smislu Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama, gdje se traži policijsko obezbjeđenje, kako je to navedeno u dopisu, već se konkretnom prilikom policijska procjena odnosila na praćenje bezbjednosne situacije, održavanja stabilnog javnog reda i mira, kao i nesmetanog odvijanja saobraćaja“.
13. "Imajući u vidu da je u pitanju polumaturska svečanost, službenici Uprave policije *nijesu raspolagali saznanjima da prilikom ovoga događaja može doći do narušavanja javnog reda i mira i drugih incidenata*", saopštili su Pobjedi iz Uprave policije i dodali da su preventivno „bila prisutna dva policijska službenika, vođe bezbjednosnog sektora, u civilnom odijelu“. Ističu i da su ispred restorana bile „prisutne dvije saobraćajne patrole koje su vršile regulisanje saobraćaja, koji je za sve vrijeme trajanja polumaturske svečanosti funkcionisao nesmetano“. "Značajno je naglasiti da učesnici incidenta koji se dogodio nakon ulaska učenika koji su proslavljali polumaturu, u restoran, nijesu učenici nijedne od škola organizatora polumature, već su i učenici srednjih škola i punoljetna lica, tako da samim tim nijesu ni učesnici ove svečanosti". O incidentu su policiju, kako navode, obavijestili građani, „jer se isti dogodio van objekta gdje se svečanost održavala, a nakon ulaska učenika unutar objekta i razilaska velikog broja prisutnih građana“. Naglasili su i da incident nije trajao duže od 15 minuta, već je „pregledom video nadzora konstatovano da je trajao oko jednog minuta“.
14. Iz Uprave policije ističu i kako organizatori polumaturske svečanosti i vlasnik objekta, „shodno Zakonu o javnim okupljanjima i javnim priredbama, nijesu bili obavezni da preduzmu posebne mjere bezbjednosti, s obzirom na to da shodno odredbama istog zakona konkretna svečanost ne predstavlja ni priredbu, ni javno okupljanje, dok je vlasnik pružao usluge izdavanja prostora i pružanja ugostiteljskih usluga“. Naveli su i da je bilo „irelevantno navoditi imena direktora škola ove svečanosti i vlasnika ugostiteljskog objekta, imajući u vidu da nijesu bili učesnici navedenog incidenta“.
15. Nekoliko nezvaničnih sagovornika Pobjede, navedeno je u tekstu, iz policije kazali su kako je ranije praksa bila da se sastanu sa direktorima škola prije organizovanja polumatura i matura i da definišu međusobne obaveze, ali i da kroz razgovor dođu do informacija jesu li mogući i incidenti. Kategorični su i da je Zakon jasan – javno okupljanje je svaki skup kojem prisustvuje više od 20 ljudi, navodeći da do ovog incidenta sigurno ne bi došlo da je policija adekvatno obezbijedila proslavu i djelovala preventivno. O tome ovdje: <https://www.rtnk.me/me/društvo/42841/polici-ja-nije-očekivala-da-može-doći-do-incidenta-u-nikšiću/>

16. Imajući u vidu nespornu činjenicu da se dogodio incident i da su mu svjedočili brojni učenici - učesnici proslave, Savjet konstatuje da su izostale preventivne i kvalitetnije aktivnosti policije u smislu bezbjednije pripreme ovog događaja.
17. U tom pravcu, polazeći od javnog interesa, ali i potrebe i očekivanja svakog roditelja da mu dijete bude sigurno na zvaničnim događajima školskih ustanova, Savjet upućuje preporuku ministru unutrašnjih poslova i direktoru Uprave policije da prema svim rukovodiocima organizacionih jedinica policije upute odgovarajuće instrukcije (smjernice) da se odmah obrate upravama svih obrazovnih ustanova na području nadležnosti organizacionih jedinica Uprave policije kojim će se iste uputiti kako da ubuduće komuniciraju sa policijom povodom svakog događaja koji je dio zvaničnog kalendara škole.
18. Savjet je odlučio da ovoj problematici, imajući u vidu ovaj ali i druge incidente nasilja koji su se dogodili u 2022. godini u samim školama, posveti značajniju pažnju i kroz svoj budući rad, naročito kroz proces konsultacija sa prosvjetnom zajednicom, organizacijama civilnog društva koje rade sa djecom, mladima, učeničkom zajednicom, sa strukovnim prosvjetnim, nastavničkim, udruženjima i aktivima, školskim vlastima i Upravom policije doprinese da se definiše zajednički pristup da se sva školska okruženja u Crnoj Gori učine sigurnijim.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**

Zoran Čelebić, predsjednik

